ภาษีอีคอมเมิร์ซ : กระทบผู้ประกอบการไทย?

อานันท์ เกียรติสารพิภพ
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 สำนักวิชาการ

ปัจจุบัน การประกอบธุรกิจได้มีการพัฒนาลักษณะและรูปแบบเปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่หยุดนิ่ง โดยอาศัยเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเป็นพื้นฐานในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้สร้างความสะดวกสบายให้กับผู้ใช้งานอย่างมาก ไม่ว่าในเรื่องของการติดต่อสื่อสารหรือการค้นหาข้อมูล และในการทำธุรกรรมที่สามารถกระทำได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และเริ่มเป็นที่แพร่หลายอย่างมาก ยกตัวอย่างเช่น การใช้แอปพลิเคชันของธนาคารต่าง ๆ ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Commerce : E-Commerce) เป็นคำศัพท์หนึ่งที่ผู้ทำการซื้อขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ตคุ้นเคย ซึ่งกระแสของการเติบโตของ E-Commerce เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและมีอัตราการเติบโตสูงมาก ทั้งนี้ เนื่องจากการซื้อขายสินค้าผ่านเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตหรือที่บุคคลทั่วไปเรียกว่า “ซื้อขายออนไลน์” นั้นมีความสะดวกรวดเร็ว การทำธุรกิจในลักษณะของ E–Commerce ไม่เพียงแต่กำลังเป็นที่นิยมในต่างประเทศ แต่กำลังได้รับความนิยมในประเทศไทยด้วยเช่นกัน การทำธุรกรรมผ่านทาง E-Commerce นอกจากจะทำให้สามารถประหยัดต้นทุน เวลา แล้ว ยังสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการลูกค้าตลอดจนสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้ามากยิ่งขึ้น และหากยิ่งแพร่หลายก็จะยิ่งทำให้เกิดประโยชน์และความคุ้มค่าอย่างมาก เว็บไซต์ Lazada.com เป็นเว็บไซต์หนึ่งที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักแพร่หลายในการให้บริการซื้อขายและโฆษณาผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

นอกจากนี้ การดำเนินธุรกิจบนนวัตกรรมการเงินรูปแบบใหม่ อย่างเช่น ระบบการทำธุรกิจโดยผ่านระบบการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ (E-Payment) และกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ (E-Wallet) ก็เข้าข่ายที่จะต้องชำระภาษีซึ่งกฎหมายจะให้อำนาจสถาบันการเงินเป็นผู้จัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่าย แทนกรมสรรพากร โดยเมื่อใดที่มีการโอนเงินเพื่อชำระค่าสินค้าหรือบริการ ทางสถาบันการเงินไทยมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 5 เพื่อนำไปชำระภาษีให้แก่กรมสรรพากร ทั้งนี้ คาดว่าจะสามารถเพิ่มมูลค่าการจัดเก็บภาษีได้พอสมควร เนื่องจากการทำธุรกรรมบนธุรกิจออนไลน์นั้นมีมูลค่าสูงถึงจำนวนล้านล้านบาท ซึ่งที่ผ่านมากรมสรรพากรไม่สามารถจัดเก็บภาษีได้ เนื่องจากร้านค้าไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลอย่างถูกต้อง แต่เป็นการโอนเงินระหว่างบุคคลถึงบุคคลเท่านั้น ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบได้ จากการตรวจสอบข้อมูลพบว่ากลุ่มออนไลน์นั้นมีการเติบโตเร็วมาก ทำให้ต้องหาช่องทางแก้ไขปัญหาในการจัดเก็บภาษี

นางสาวสุรางคณา วายุภาพ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สพธอ.) เปิดเผยข้อมูลว่า มูลค่าตลาด E-Commerce ในประเทศไทยมีการเติบโตต่อเนื่องติดต่อกัน 6 ปี โดยเฉลี่ยร้อยละ 10 ต่อปี และการค้าแบบ B2C (ธุรกิจสู่ผู้บริโภค) ของประเทศไทยยังสูงเป็นอันดับ 1 ในอาเซียน โดยในปี 2560 มูลค่า E-Commerce ในประเทศไทยสูงถึง 2.8 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่มีมูลค่า 2.5 ล้านล้านบาท (ประชาชาติธุรกิจ, 2560)

สำหรับประเทศไทย ภาครัฐได้ให้ความสนใจในการศึกษาข้อมูลของ E–Commerce ตลอดจนข้อมูลของผู้ประกอบการ E–Commerce เพื่อนำมาวิเคราะห์และกำหนดแนวทางในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการรายย่อยหันมาสนใจประกอบธุรกิจ E–Commerce กันมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ปัจจุบันคาดการณ์ว่ามีผู้จำหน่ายสินค้าออนไลน์ในประเทศไทย จำนวน 500,000 ราย ในจำนวนนี้เป็นผู้จำหน่ายภายในประเทศ จำนวน 350,000 ราย มูลค่าตลาด E-commerce นั้นมีอัตราการเติบโตสูงขึ้นเรื่อย ๆ โดยคาดการณ์ว่าในปีนี้จะมีอัตราการเติบโตสูงถึงร้อยละ 17 (Wattanapong Jaiwat, 2561)

ดังนั้น เพื่อให้การจัดเก็บภาษีจากผู้ประกอบการต่างประเทศที่จำหน่ายสินค้าหรือให้บริการในประเทศไทยผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าสินค้าทางไปรษณีย์เป็นไปอย่างเหมาะสม ทั่วถึง ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบการในประเทศและต่างประเทศ จึงจำเป็นต้องปรับปรุงประมวลรัษฎากรให้เหมาะสมกับรูปแบบของธุรกิจในปัจจุบัน โดยกระทรวงการคลังได้เสนอกฎหมายว่าด้วยการเก็บภาษีจากผู้ประกอบการทำธุรกรรมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติ

สภาพปัญหา

ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน การให้บริการผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์สามารถดำเนินการได้โดยง่าย ทำให้การให้บริการของผู้ประกอบการในต่างประเทศแก่ผู้รับบริการในประเทศไทยนั้นเป็นไปอย่างแพร่หลาย ตามมาตรา 83/6 (2) แห่งประมวลรัษฎากร กำหนดให้ผู้จ่ายเงินค่าบริการมีหน้าที่นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มเมื่อมีการชำระราคาค่าบริการให้กับผู้ประกอบการที่ได้ให้บริการในต่างประเทศและได้มีการใช้บริการนั้นในประเทศไทย อย่างไรก็ดี ในทางปฏิบัติผู้จ่ายเงินค่าบริการที่เป็นบุคคลธรรมดา ได้มีการนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มจากกรณีการจ่ายค่าบริการสำหรับการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์นั้นมีอย่างจำกัด สร้างความไม่เป็นธรรมในภาระภาษีระหว่างผู้ประกอบการในประเทศและต่างประเทศ และส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ของรัฐ (กรมสรรพากร, ม.ป.ป.)

ความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมาย

เพื่อให้การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม กรณีผู้ประกอบการที่ได้ให้บริการในต่างประเทศและได้มีการใช้บริการนั้นในประเทศไทยมีประสิทธิภาพ เกิดความเหมาะสม และส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบการในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงสอดคล้องกับทิศทางการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีของนานาประเทศ (กรมสรรพากร, ม.ป.ป.)

สาระสำคัญของกฎหมาย

กรมสรรพากรได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อรองรับการจัดเก็บภาษีจากผู้ประกอบการธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (e-Business) โดยมีหลักการดังต่อไปนี้ (กรมสรรพากร, ม.ป.ป.)

(1) กำหนดให้ผู้จ่ายเงินค่าบริการให้กับผู้ประกอบการที่ได้ให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ในต่างประเทศและได้มีการใช้บริการนั้นในราชอาณาจักร ไม่ต้องนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มหากผู้จ่ายเงินมิได้เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

(2) กำหนดให้ผู้ประกอบการ ที่ได้ให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ในต่างประเทศแก่ผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มในประเทศไทยและได้มีการใช้บริการนั้นในประเทศไทย หากมีรายรับจากการให้บริการดังกล่าวเกินกว่า 1.8 ล้านบาทต่อปี (เกินกว่าฐานภาษีของกิจการขนาดย่อมตามมาตรา 81/1 แห่งประมวลรัษฎากร) ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มภายใน 30 วันนับแต่วันที่มีรายรับเกิน อย่างไรก็ดี หากผู้ประกอบการดังกล่าวมีรายรับไม่เกิน 1.8 ล้านบาท แต่ประสงค์จะจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มก็ให้สามารถขอจดทะเบียนได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

(3) กำหนดให้การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการต่างประเทศทำผ่านเว็บไซต์กรมสรรพากร

(4) กำหนดให้ผู้ประกอบการในต่างประเทศที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม มีสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดดังนี้

(4.1) ให้ผู้ประกอบการดังกล่าวเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม หากเป็นการให้บริการแก่ผู้รับบริการในประเทศไทยที่มิได้เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มและได้มีการใช้บริการนั้นในประเทศไทย (วิธีการหนึ่งที่ต่างประเทศใช้ในการระบุว่าผู้รับบริการเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม คือการกำหนดให้ผู้รับบริการต้องแจ้งเลขทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มให้ผู้ประกอบการในต่างประเทศทราบก่อนชำระค่าบริการ)

(4.2) ให้ผู้ประกอบการต่างประเทศเป็นผู้เสียภาษีมูลค่าเพิ่มโดยมิให้เรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้รับบริการในประเทศไทย

(4.3) ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านเว็บไซต์กรมสรรพากรและให้นำเงินส่งกรมสรรพากรผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

(4.4) ไม่สามารถนำภาษีซื้อที่ถูกผู้ประกอบการจดทะเบียนในประเทศไทยเรียกเก็บมาหักออกจากภาษีขาย หรือขอคืนจากกรมสรรพากรได้

(4.5) ไม่ต้องจัดทำใบกำกับภาษี

(4.6) มีหน้าที่จัดทำรายงานภาษีขายตามรูปแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด (ไม่ต้องจัดทำรายงานภาษีซื้อ และรายงานสินค้าและวัตถุดิบ)

(4.7) ความผิดสำหรับการไม่จดทะเบียน การไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม ไม่นำส่งเงิน ส่งเงินไม่ครบถ้วนหรือทำความผิดในกรณีอื่น ๆ ให้เสียเบี้ยปรับ เงินเพิ่มและมีโทษปรับอาญาเช่นเดียวกับผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มทั่วไป

(5) กำหนดให้แบบคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม แบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม รายงานภาษีขาย รวมถึงเอกสารอื่นที่กรมสรรพากรจัดทำหรือกำหนดให้จัดทำเพื่อใช้กับผู้ประกอบการในต่างประเทศ ให้จัดทำเป็นภาษาอังกฤษ

(6) กรณีผู้ประกอบการต่างประเทศได้ให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์แก่ผู้รับบริการในประเทศไทยผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มต่างประเทศ กำหนดให้รายได้ที่ได้รับจากการให้บริการนั้นเป็นฐานภาษีมูลค่าเพิ่มของดิจิทัลแพลตฟอร์มต่างประเทศ ซึ่งหากดิจิทัลแพลตฟอร์มต่างประเทศมีรายได้เกิน 1.8 ล้านบาท ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม เว้นแต่ในกรณีที่เข้าเงื่อนไขดังต่อไปนี้ทุกข้อ ให้ถือว่ารายได้ที่ได้รับจากการให้บริการนั้นเป็นฐานภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการต่างประเทศ

(6.1) มีการระบุในเอกสารที่ได้ออกให้แก่ผู้รับบริการว่าการให้บริการนี้เป็นการให้บริการของผู้ประกอบการต่างประเทศ (ไม่ใช่เป็นการให้บริการของดิจิทัลแพลตฟอร์ม)

(6.2) มีเอกสารสัญญาซึ่งได้มีการลงลายมือชื่อระหว่างผู้ประกอบการต่างประเทศกับดิจิทัลแพลตฟอร์มซึ่งในเอกสารสัญญาดังกล่าวได้มีข้อตกลงให้ผู้ประกอบการต่างประเทศเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

(6.3) ดิจิทัลแพลตฟอร์มต้องมิได้เป็นผู้อนุมัติการเรียกเก็บค่าบริการกับผู้รับบริการ

(6.4) ดิจิทัลแพลตฟอร์มต้องมิได้เป็นผู้อนุมัติการส่งมอบบริการแก่ผู้รับบริการ

(6.5) ดิจิทัลแพลตฟอร์มต้องมิได้เป็นผู้กำหนดข้อตกลงและเงื่อนไขในการให้บริการ

ทั้งนี้ ดิจิทัลแพลตฟอร์ม หมายถึง ตัวกลางที่เป็นช่องทาง ทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ช่วยให้ผู้ให้บริการสามารถให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์แก่ผู้ใช้บริการ เช่น เว็บไซต์ แอปพลิเคชัน และออนไลน์มาร์เก็ตเพลส

(7) กำหนดให้ภาษีซื้อที่ผู้ประกอบการได้นำส่งตามแบบภ.พ.36 สำหรับรายจ่ายค่าบริการที่จ่ายให้แก่ผู้ประกอบการในต่างประเทศ (รวมถึงการจ่ายให้แก่ดิจิทัลแพลตฟอร์มต่างประเทศ) ที่ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดข้างต้น เช่น มีรายได้เกิน 1.8 ล้านบาท แล้วไม่ยื่นจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม ไม่นำส่งเงิน หรือนำส่งเงินไม่ครบถ้วน ภาษีซื้อดังกล่าวให้เป็นภาษีซื้อต้องห้ามและไม่สามารถนำภาษีซื้อนั้นมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล

(8) กำหนดให้กฎหมายมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด 180 วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

กลุ่มธุรกิจที่เข้าข่ายต้องเสียภาษี E-Commerce

กลุ่มธุรกิจที่เข้าข่ายต้องเสียภาษี E-Commerce ประกอบด้วย (Positioning, 2560)

1. เว็บไซต์แสดงรูปและราคาสินค้า (Catalog Website)
2. เว็บไซต์เพื่อการขายสินค้า (E-Shopping)
3. การขายสินค้าบนชุมชนเว็บบอร์ด โดยผู้ขายไม่มีเว็บไซต์เป็นของตนเอง (Community Web)
4. เว็บไซต์เพื่อการประมูลสินค้า (E-Auction)
5. เว็บไซต์ห้างสรรพสินค้าออนไลน์ (E-Marketplace)
6. เว็บไซต์แหล่งซื้อขายภาพดิจิทัล (Stock Photo)
7. การรับโฆษณาจากเว็บไซต์กูเกิ้ล (Google AdSense)
8. การทำให้ผลการค้นหาบนกูเกิ้ลเป็นลำดับแรก ๆ (Search Engine Optimization)
9. เว็บไซต์นายหน้าการขายสินค้าและบริการ (Affiliate Marketing)
10. การเล่นเกมส์ผ่านระบบเครือข่ายออนไลน์ (Game Online)

การเก็บภาษีไม่กระทบผู้ประกอบการไทย

นางแพตริเซีย มงคลวนิช ที่ปรึกษาด้านยุทธศาสตร์การจัดเก็บภาษี และโฆษกกรมสรรพากร กล่าวว่า กฎหมายดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ในการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้ให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์และดิจิทัลแพลตฟอร์มในต่างประเทศ ตัวอย่างเช่น การโฆษณา การดาวน์โหลดเกมส์ การดาวน์โหลดสติกเกอร์ไลน์ การสมัครสมาชิกทีวีออนไลน์ เป็นต้น จึงเป็นการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจาก Digital Content หรือ Digital Service รวมถึงการให้บริการต่าง ๆ ที่มีการซื้อขายกันและมีการเก็บค่าบริการซื้อขายจากการซื้อสินค้านั้น ก็จะมีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ในส่วนของค่าบริการเท่านั้น ไม่รวมถึงค่าสินค้า ("คลัง" แจงยิบรีดภาษี e-Business ดูดรายได้เข้ารัฐ 3 พันล., 2561)

ทั้งนี้ กฎหมายดังกล่าวตราเพื่อเป็นการสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ประกอบการไทยและผู้ประกอบการต่างประเทศ โดยจะเน้นการจัดเก็บภาษีจากผู้ประกอบการรายใหญ่เป็นหลัก ไม่ได้จัดเก็บภาษีจากผู้ซื้อ เช่น หากนักท่องเที่ยวต่างประเทศทำการจองที่พักในเมืองไทยผ่านผู้ให้บริการออนไลน์ต่างประเทศ ผู้ให้บริการออนไลน์จะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในส่วนของค่าบริการเท่านั้น ไม่ได้จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากค่าห้องพักด้วย เนื่องจากค่าห้องพักจะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มอยู่แล้ว ส่วนจะมีการผลักภาระให้ประชาชนต้องจ่ายเงินเพิ่มทางอ้อมหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับกลยุทธ์ทางการตลาดของผู้ให้บริการ

นอกจากนี้ ยังมีการบัญญัติไว้ในกฎมายว่าผู้ประกอบการไทยที่ไปใช้บริการกับผู้ให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์และดิจิทัลแพลตฟอร์มในต่างประเทศ ที่ไม่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่กรมสรรพากร รายจ่ายประเภทนี้จะนำมาคำนวณเป็นภาษีซื้อเพื่อนำมาหักรายจ่ายในการเสียภาษีนิติบุคคลไม่ได้ สำหรับการซื้อขายสินค้าออนไลน์ ที่นำเข้ามาภายในประเทศก็จะดำเนินการตามกฎหมายปกติที่มีอยู่แล้ว กล่าวคือ สินค้าที่มูลค่าไม่เกิน 1,500 บาท ได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้าและภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่หากราคาเกินที่กำหนดก็ต้องเสียภาษีนำเข้าและภาษีมูลค่าเพิ่มตามปกติ ทั้งนี้ จากการศึกษาของกรมสรรพากร พบว่า ปัจจุบันนี้มี 50 ประเทศ ที่จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้ให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์และดิจิทัลแพลตฟอร์มในต่างประเทศ และผู้ประกอบการรายใหญ่ 80-100 รายยอมเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามกฎหมายของแต่ละประเทศที่ออกมา เนื่องจากบริษัทดังกล่าวอยู่ในตลาดหลักทรัพย์และมีการค้าขายทั่วโลก จึงไม่กล้าเสี่ยงเรื่องธรรมาภิบาลการดำเนินงานของบริษัท โดยการเสียภาษีไม่ถูกต้อง กรมสรรพากรคาดว่าบริษัททั้ง 80-100 แห่งดังกล่าว จะยอมเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในประเทศไทยด้วยเช่นกัน เนื่องจากเป็นเรื่องที่ต่างประเทศมีการดำเนินการและได้ผลมาแล้ว ไม่ใช่เรื่องใหม่ที่ประเทศไทยเพิ่งทำเป็นประเทศแรก

บทสรุปและความเห็นของผู้ศึกษา

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังพยายามผลักดันและพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งเศรษฐกิจดิจิทัลเป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยการนำเอาเทคโนโลยีได้แก่พวกสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพเพิ่มมูลค่าในทางการค้าขาย E-Commerce ก็เป็นอีกหนึ่งตัวอย่างของการพัฒนาในรูปแบบของเศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งหากเราสังเกตพฤติกรรมการใช้ E-Commerce ของคนไทยนั้น การซื้อขายออนไลน์ได้รับความสนใจอย่างมาก เนื่องจากการซื้อขายออนไลน์นั้น มีความสะดวกสบาย ประหยัดเวลา ไม่ต้องเดินทาง เพียงแค่เลือกสินค้า และรอรับสินค้าซึ่งจะมาส่งถึงที่ ซึ่งในมุมมองของรัฐที่มีหน้าที่จัดเก็บภาษี ผู้ประกอบการ E-Commerce ที่ขายสินค้า

หรือบริการผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ย่อมมีสิทธิและหน้าที่ในการเสียภาษีเช่นเดียวกับผู้ประกอบการอื่น ๆ ผู้ประกอบการที่อยู่ในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย มีรายได้จากการขายสินค้า หรือ ให้บริการแก่ผู้ซื้อที่อยู่ ณ ที่ใด ๆ ก็ตาม มีสิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ประกอบการค้าขายที่มีหน้าร้านทั่วไป ต้องนำรายได้นั้นมารวมคำนวณยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ และมีหน้าที่จดทะเบียนเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามเงื่อนไขของกฎหมาย

อย่างไรก็ตาม ธุรกิจ E-Commerce และเศรษฐกิจดิจิทัลของไทยยังคงอยู่ในช่วงเริ่มต้นเท่านั้น ทั้งนี้ ปัญหา E-Commerce ของไทยหลัก ๆ เกิดจากภาครัฐไม่สามารถปรับตัวได้ทันกับการเปลี่ยนแปลง จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจว่าการเก็บภาษี E-Commerce ในช่วงนี้ จะเป็นการขัดแย้งกับการพัฒนาของเศรษฐกิจดิจิทัลของไทยหรือไม่ และจะมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการในรูปแบบ E-Commerce หรือไม่ เนื่องจาก ภาคธุรกิจยังมีความกังวลว่าการออกกฎหมายของภาครัฐจะเป็นการเพิ่มกฎเกณฑ์ที่ส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจหรือไม่

การออกกฎหมายเพื่อจัดเก็บภาษี E-Commerce จะต้องมีความชัดเจนว่าจะเก็บภาษีใครระหว่างผู้ให้บริการต่างชาติหรือผู้ประกอบการไทย มิเช่นนั้น ภาระย่อมตกไปอยู่กับผู้ประกอบการไทย และอาจส่งผลให้การควบคุมดูแลยากขึ้นไปอีก สุดท้ายแล้ว การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้ประกอบการนั้น ผู้ประกอบการอาจไม่ได้รับผลกระทบแต่อย่างใด เนื่องจากอาจมีการผลักภาระไปให้ผู้บริโภคที่จะต้องจ่ายเงินเพิ่มทางอ้อมหรือไม่ การมองภาพของธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์ของภาครัฐที่ไม่ทันต่อความเปลี่ยนแปลง อาจทำให้กฎหมายที่ออกมานั้นไม่สามารถรองรับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยได้

บรรณานุกรม

กรมสรรพากร. (ม.ป.ป.). **การรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อรองรับการจัดเก็บภาษีจากผู้ประกอบการธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (e-Business) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการให้บริการในต่างประเทศ**. สืบค้น 6 กันยายน 2561 จาก http://www.rd.go.th/publish/27777.0.html

"คลัง" แจงยิบรีดภาษี e-Business ดูดรายได้เข้ารัฐ 3 พันล. (19 กรกฎาคม 2561). **ไทยโพสต์ออนไลน์**. สืบค้น 12 กันยายน 2561 จาก https://www.thaipost.net/main/detail/13693

Positioning. (26 มิถุนายน 2560). **ภาษีอีคอมเมิร์ซมาแล้ว ! "คลัง" เตรียมชงเข้า ครม. กรกฎาคมนี้ ชอปออนไลน์-อีเพย์เมนต์-โฆษณาGoogle-เสิร์ช-เกม เจอหมด**. สืบค้น 13 กันยายน 2561 จาก https://positioningmag.com/1130575

Wattanapong Jaiwat. (26 มีนาคม 2561). **สรรพากรปวดหัว! ร้านค้าชวนซื้อของผ่านออนไลน์ให้ส่วนลดเลี่ยงภาษี!**. สืบค้น 13 กันยายน 2561 จาก https://brandinside.asia/online-shopping-exploit-taxes-revenue-department-says/

สรรพากรย้ำไม่ได้ออกกฎหมายเรียกเก็บภาษีอีคอมเมิร์ซเฉพาะ แต่เป็นกฎใหม่คุม e-Business. (24 พฤศจิกายน 2560). **ประชาชาติธุรกิจออนไลน์**. สืบค้น 14 กันยายน 2561 จาก https://www.prachachat.net/ict/news-77645